

1968: ප්‍රන්ස මහා වැඩවර්ජනය සහ ශිෂ්‍ය කැරැල්ල තෙවන කොටස - ඇලේන් ක්‍රිවින්ගේ ජේසිආර් සංවිධානය ස්ටැලින්වාදයේ පාවාදීම් ආවරනය කලේ කෙසේ ද?

1968: The general strike and student revolt in France

Part 3—How Alain Krivine’s JCR covered for the betrayals of Stalinism (1)

පිටර් ෂ්වාට්ස් විසිනි

2008 ජූලි 5

මෙහි පලවන්නේ 1968 ප්‍රන්ස මැයි-ජූනි සිද්ධීන් පිළිබඳව පලවන ලිපි මාලාවක තුන්වන කොටසයි. මැයි 28 දා පලකල පලමු කොටස මැයි මාසය අවසන් භාගයේ කුටයට ලඟාවූ ශිෂ්‍ය කැරැල්ලේ සහ මහා වැඩ වර්ජනයේ වර්ධනය විභාග කරයි. මැයි 29 දා පලකල දෙවන කොටස ප්‍රන්ස කොමියුනිස්ට් පක්ෂය සහ එමගින් පාලිත සීජීටී වෘත්තීය සමිතිය තත්වය පාලනය කරගැනීමට ජනාධිපති චාල්ස් ඩි ගෝල්ට උපකාරී වූ අයුරු විභාග කරයි. තුන්වන සහ හතරවන කොටස් පැබ්ලෝවාදීන්ගේ භූමිකාව විමසා බලයි. අවසන් කොටස පියරේ ලොම්බෙයාගේ ජාත්‍යන්තර කොමියුනිස්ට් සංවිධානය පිළිබඳව විමසයි.

1968 මැයි මාසයේ ජනාධිපති ඩි ගෝල් සහ ඔහුගේ පස්වන සමූහාන්ඩුවේ කල් පැවැත්ම පිළිබඳව ස්ටැලින්වාදී ප්‍රන්ස කොමියුනිස්ට් පක්ෂය (ප්‍රකොප) ට සහ එහි වෘත්තීය සමිති හස්තය වන මහා කම්කරු සම්මේලය (සීජීටී) ට නයගැති ය. 1945 සහ 1968 අතර කාලයේ ප්‍රකොපයේ බලපෑම පැහැදිලිව ම අඩු වී ගොස් තිබිණි. මහා වැඩවර්ජනයේ ගෙල මිරිකීම සඳහා ස්ටැලින්වාදීන් රැදී සිටියේ වඩා රැඩිකල් ආස්ථානයක් දැරූ නමුත් මහජන ව්‍යාපාරය මත ප්‍රකොපයේ ආධිපත්‍යය සහතික කල අනෙකුත් දේශපාලන බලයන්ගේ සහයෝගය මත ය.

මේ අංශයේ දී මූලික භූමිකාවක් ඉටුකලේ අර්නස්ට් මැන්ඩල් නායකත්වය දැරූ පැබ්ලෝවාදී එක්සත් ලේකම් මන්ඩලය සහ එහි ප්‍රන්ස ආධාරකරුවන් වූ ඇලේන් ක්‍රිවින් විසින් නීත විප්ලවවාදී කොමියුනිස්ට් තරුණයෝ (ජේසිආර්) හා පියරේ ෆ්‍රැන්ක් විසින් නීත ජාත්‍යන්තර කොමියුනිස්ට් පක්ෂය (පීසීඅයි) යන ඒවා ය. තරුණ රැඩිකලීකරනය ගැඹුරු විප්ලවවාදී විකල්පයක් බවට වර්ධනය වීම වැලැක්වූ ඔවුහු එමගින් මහා වැඩවර්ජනය පාලනය කර ගැනීමට ස්ටැලින්වාදීන්ට උපකාර වූහ.

සෝවියට් රතු හමුදාව නාසි ජර්මනිය පරදවා ලත් ජයක් ආසිසිටි විරෝධී රෙසිස්ටන්ට් (විරෝධය) ව්‍යාපාරය තුල ප්‍රන්ස පක්ෂයේ ම ක්‍රියාකලාපයන් හේතු

කොටගෙන දෙවන ලෝක යුද්ධාවසානය වනවිට ප්‍රකොපය සැලකිය යුතු දේශපාලන අධිකාරයක් අත්පත් කරගෙන සිටියේ ය. විවි තත්ත්වයේ ස්වරූපයෙන් නාසිත් සමග සහයෝගී වීම නිසා ප්‍රන්ස ධනේශ්වරය තමන්ව ම අපකීර්තියට පත් කරගෙන සිටි අතර ප්‍රකොපයේ සාමාජිකත්වය දක්වා ම දිගු වූ සමාජවාදී සමාජයක් පිලිබඳ බලගතු අපේක්ෂාවක් කම්කරු පන්තිය තුල පැවතුණි.

කෙසේ වෙතත් එවක ප්‍රකොප නායකයා වූ මොරිස් තෝරෙස් තම සම්පූර්ණ දේශපාලන අධිකාරය ධනේශ්වර පාලනය ප්‍රතිස්ථාපනය සඳහා භාවිතා කලේ ය. යුද්ධයෙන් පසුව ඩි ගෝල් විසින් ස්ථාපනය කරන ලද පලමු ආන්ඩුවට පුද්ගලිකව ම සම්බන්ධ වූ තෝරෙස් රෙසිස්ටන්ට් ව්‍යාපාරය නිරායුධ කිරීම සඳහා උපකාරී විය.

පශ්චාත් යුද කාල පරිච්ඡේදයේ ධනේශ්වර සමාජය ප්‍රතිස්ථාපනය කිරීමේ දී ඉටු කල ක්‍රියාකලාපය හේතුවෙන් ප්‍රකොපයට තිබූ සහයෝගය ක්‍රමයෙන් පිරිහුණි. වියට්නාමයට සහ ඇල්ජීරියාවට එරෙහි විජිතවාදී යුද්ධවලට සහයෝගය පුදකර තිබුණු පක්ෂය 1956 දී ස්ටැලින්ගේ අපරාධ හෙලිදරවු කරමින් කෘෂේවි කල කතාවෙන් පසු තව දුරටත් අපකීර්තියට පත් විය. එයට පසුව පැමිණියේ ස්ටැලින්වාදීන් විසින් හන්ගේරියාවේ සහ පෝලන්තයේ මහජන නැගිටීම් තිරස්වීන ලෙස මැඩීම යි. 1968 වනවිට ප්‍රකොපය තවමත් විශාලතම කම්කරු පන්තික සාමාජිකත්වය සහිත පක්ෂය වුවත් ශිෂ්‍යයන් සහ තරුණයන් අතර එහි ආධිපත්‍යය විශාල ලෙස ක්ෂය වී ගොස් තිබුණි.

විශේෂයෙන් ම කොමියුනිස්ට් ශිෂ්‍ය සම්මේලනය (යූර්සී) සිටියේ ප්‍රගාසි අර්බුදයකට මුහුණ පාමිණි. 1963 පටන් “ඉතාලියානු” (ග්‍රාමීස්වි සහ ඉතාලි කොමියුනිස්ට් පක්ෂයේ ආධාරකරුවෝ), “මාක්ස්-ලෙනින්වාදී” (මාම් සේතුංගේ ආධාරකරුවෝ) සහ “ට්‍රොට්ස්කිවාදී” ලෙස විවිධ කන්ඩායම් යූර්සීය තුල ඉස්මතු වූ අතර ඒවා තෙරපනු ලැබ තමන්ගේ ම සංවිධාන ගොඩනැගීමට

ඉදිරියට ගොස් තිබුණි. මෙම කාල පරිච්ඡේදය සලකුණු කරන්නේ 1968 ව්‍යාපාරය පිළිබඳ සිය ග්‍රන්ථය තුළ ඉතිහාසඥ මීවෙල් සැන්කාර්නි-ෆෝනෙල් විසින් “ප්‍රකාශයෙන් සටන්කාමී තරුණයන්ගේ ක්‍රියාශීලී කන්ඩායමක හේදයේ ඉස්මතු වීම” දේශපාලන කරලිය තුළ සටහන් කලා යයි සඳහන් ඊනියා “අන්ත වාමාංශයේ” සම්භවය යි. (1)

1968 දී සිජීටියේ අධිකාරය ද වැඩිවන පීඩනය යටතේ පැවතුණි. ෆෝස් ඕරියරේ සහ එවකට වාම-ප්‍රතිසංස්කරණවාදී එක්සත් සමාජවාදී පක්ෂයේ (පීඑස්පී) අනුහස යටතේ පැවති ප්‍රන්ස ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී කම්කරු සම්මේලනය (සීඑෆ්ඩීටී) වැනි ප්‍රතිමල්ලව වෘත්තීය සමිති සටන්කාමී ඉරියව් පැ අතර සිජීටියට අභියෝග කලහ. සීඑෆ්ඩීටීය විශේෂයෙන් ම සේවා අංශය සහ රාජ්‍ය සේවාවන් තුළින් සහයෝගය රැලි කරගැනීමට සමත් විය.

මේ තතු යටතේ ස්ටැලින්වාදීන්ගේ අධිකාරය ආරක්ෂා කිරීමටත් මහා වැඩවර්ජනය පාවාදීම ශක්‍ය කිරීමටත් එක්සත් ලේකම් මන්ඩලය තුළ සංවිධිතව සිටි පැබ්ලෝවාදියෝ අතිශය වැදගත් භූමිකාවක් ඉටු කලහ.

පැබ්ලෝවාදියෝ සම්භවයන්

1950 ගනන්වල මුල් භාගයේ පැබ්ලෝවාදී එක්සත් ලේකම් මන්ඩලය ඉස්මතු වූයේ හතරවන ජාත්‍යන්තරයේ ක්‍රියාමාර්ගයට එල්ල කරන ලද ප්‍රහාරයක ප්‍රතිඵලය වසයෙනි. හතරවන ජාත්‍යන්තරයේ ලේකම් මයිකල් පැබ්ලෝ, ලියොන් ට්‍රොට්ස්කි විසින් 1938 දී ගොඩනගන ලද හතරවන ජාත්‍යන්තරයට පදනම සැපයූ ස්ටැලින්වාදය පිළිබඳ සමස්ත විශ්ලේෂනය ම ප්‍රතික්ෂේප කලේ ය.

1933 ජර්මානු නිර්ධන පන්තියේ පරාජයෙන් පසු කොමියුනිස්ට් ජාත්‍යන්තරයේ ස්ටැලින්වාදී පරිහානිය එම ජාත්‍යන්තරය ප්‍රතිසංස්කරනය කිරීම මත පදනම්වන කිසිදු පිලිවෙතක් අශක්‍ය කර ඇති බව ට්‍රොට්ස්කි නිගමනය කලේ ය. හිටිලර් බලය ගැනීම හැකි කලා වූ ජර්මානු කොමියුනිස්ට් පක්ෂයේ දේශපාලන පාවාදීම සහ පසුව කොමියුනිස්ට් ජාත්‍යන්තරය ජර්මානු ව්‍යසනයෙන් කිසිදු පාඩමක් උකහාගැනීම ප්‍රතික්ෂේප කිරීම මගින් ට්‍රොට්ස්කි නිගමනය කලේ කොමියුනිස්ට් පක්ෂ නිශ්චිතව ම ධනෝත්තරයේ කඳවුරට මාරු වී ඇති බව යි. විප්ලවවාදී අරගලවල අනාගතය නව කම්කරු පන්තික නායකත්වයක් ගොඩනැගීම මත රඳ පවතින බව අවධාරනය කල ඔහු හතරවන ජාත්‍යන්තරයේ ආරම්භක ක්‍රියාමාර්ගයේ මෙසේ ලිවී ය: “මනුෂ්‍ය සංහතියේ සංස්කෘතියේ අර්බුදය බවට පත්ව ඇති කම්කරු පන්ති නායකත්වයේ අර්බුදය විසඳලනු ලැබිය හැක්කේ හතරවන ජාත්‍යන්තරයට පමණි.”

පැබ්ලෝ මෙම දැක්ම ප්‍රතික්ෂේප කලේ ය. නැගෙනහිර යුරෝපයේ නව විකෘත කම්කරු රාජ්‍යයන් ඉස්මතු වීමෙන් ඔහු නිගමනය කලේ අනාගතයේ දී ස්ටැලින්වාදයට ඓතිහාසිකව ප්‍රගතිශීලී භූමිකාවක් ඉටු කලහැකි බවයි. එවැනි ඉදිරිදර්ශනයක් හතරවන ජාත්‍යන්තරය දියකර හැරීමට සමාන විය. පැබ්ලෝට අනුව ස්ටැලින්වාදී මහජන සංවිධානවලින් ස්වාධීනව හතරවන ජාත්‍යන්තරයේ ශාඛා ගොඩනැගීමට හේතුවක් නැත. ඒ වෙනුවට ට්‍රොට්ස්කිවාදීන්ගේ කර්තව්‍යය පවතින ස්ටැලින්වාදී පක්ෂවලට ඇතුල් වී ඒවායේ වාම යයි කියාගත් අංශයන්ට සහාය දීම ය.

පැබ්ලෝ නතරවූයේ දේශපාලනිකව සහ න්‍යායිකව සවිඥානික පෙරටු බලඇතියක අවශ්‍යතාව අවධාරනය කරන නිර්ධන පන්ති පක්ෂයක් පිළිබඳ සමස්ත මාක්ස්වාදී සංකල්පය ම ප්‍රතික්ෂේප කරමිනි. පැබ්ලෝට අනුව නායකත්වයේ භූමිකාව වෛෂයික බලවේගවල පීඩනය යටතේ වමට තල්ලු කරනු ලැබිය හැකි වෘත්තීය සමිතිවාදීන්, වාම ප්‍රතිසංස්කරණවාදීන්, සුලු ධනෝත්තර ජාතිකවාදීන් සහ විජිත හා පැරණි විජිත රටවල ජාතික විමුක්ති ව්‍යාපාරවලට වෙන් කර දෙනු ලැබිය හැකි ය. පුද්ගලිකව ඇල්ජීරියානු ජාතික විමුක්ති පෙරමුණේ (එෆ්එල්එන්) සේවයට බට පැබ්ලෝ එහි ජයග්‍රහනයෙන් පසුව වසර තුනක කාලයක් ඇල්ජීරියානු ආන්ඩුවට ද සම්බන්ධ විය.

පැබ්ලෝගේ ප්‍රහාරය හතරවන ජාත්‍යන්තරය බෙදාලී ය. ප්‍රන්ස ශාඛාවේ බහුතරය ඔහුගේ සංශෝධනවලට එරෙහිවූ අතර පියරේ ග්‍රැන්ක්ගේ නායකත්වයෙන් යුත් සුලුතරයක් විසින් නිලධාරිවාදී ලෙස නෙරපා හරිනු ලැබී ය. 1953 දී පැබ්ලෝවාදී සංශෝධනවලට ප්‍රබල විවේචනයක් මගින් ප්‍රතිචාර දැක්වූ ඇමරිකානු සමාජවාදී කම්කරු පක්ෂය (සකප) සියලුම සාධාර්මික ට්‍රොට්ස්කිවාදීන්ගේ ජාත්‍යන්තර එකමුතුව සඳහා විවෘත ලිපියක් නිකුත් කලේ ය. ප්‍රන්ස බහුතරයක් ඇතුලත් වූ හතරවන ජාත්‍යන්තරයේ ජාත්‍යන්තර කමිටුව (හජාජාක) ට පදනම වූයේ මෙම විවෘත ලිපිය යි.

කෙසේ වෙතත් සකප ය පැබ්ලෝවාදියට එරෙහි විරුද්ධත්වය වැඩි කලක් දරා සිටියේ නැත. ඊලඟ වසර 10ක කාලය තුළ පැබ්ලෝවාදීන් සමග වෙනස්කම් වේගයෙන් අතහැර දැමූ සකප අවසානයේ 1963 දී එක්සත් ලේකම් මන්ඩලය බිහිකිරීමට ඔවුන් සමග එකතු විය. ඒ අතර ම එක්සත් ජනපද ශාඛාවේ නායකත්වය අර්නස්ට් මැන්ඩල් විසින් ගනු ලැබී ය. වඩ වඩා ද්විතීක භූමිකාවක් ඉටුකල පැබ්ලෝ වැඩිකල් නොයා එක්සත් ලේකම් මන්ඩලය හැර ගියේ ය. 1963 යලි එකමුතුවට පදනම වූයේ ෆිදෙල් කස්ත්‍රෝට සහ ඔහුගේ සුලු ධනෝත්තර ජාතිකවාදී “ජූලි 26 ව්‍යාපාරය” ට දුන් අවිච්චනාත්මක සහයෝගය යි. එක්සත් ලේකම් මන්ඩලයට අනුව කියුබාවේ බලය කස්ත්‍රෝ විසින් අත්පත් කරගනු ලැබීම, කස්ත්‍රෝ, අර්නස්ටෝ “චී”

ගෙවාරා සහ අනෙකුත් කියුබානු නායකයන් “ ස්වාභාවික මාක්ස්වාදීන්” ගේ භූමිකාව ඉටු කරමින් කම්කරු රාජ්‍යයක් ගොඩනැගීමට සමාන විය.

මෙම ඉදිරි දර්ශනය සේවය කලේ කිසිවිටක තමාගේ ම පාලන අවයව රහිතව සිටි කියුබානු කම්කරු පන්තිය නිරායුධ කිරීමට පමනක් නොව ස්ටැලින්වාදී සහ සුලු ධනෝශ්වර ජාතිකවාදී සංවිධානවලට අවිච්චනාත්මක සහයෝගය දීම මහජනතාවන් මත ඔවුන්ගේ හස්තය ශක්තිමත් කිරීම මගින් ජාත්‍යන්තර කම්කරු පන්තිය ද නිරායුධ කිරීමට යි. එසේ කිරීම මගින් අධිරාජ්‍යවාදයේ ද්විතීක ඒජන්සියක් ලෙස ඉස්මතු වූ පැබ්ලෝවාදයේ භූමිකාව, පැරනි නිලධාරී තාන්ත්‍රික යන්ත්‍රණයන් කම්කරු පන්තියේ සහ තරුණයන්ගේ දැස් ඉදිරිපිට අපකීර්තියට පත්ව තිබූ තතු ඇතුලත වඩා වැදගත් විය.

සකපය සහ පැබ්ලෝවාදීන් එකමුතු වී යන්තම් වසරකට පසු මෙය ශ්‍රී ලංකාවේ දී සනාථ විය. 1964 දී මහජන පදනමක් සහිත ට්‍රොට්ස්කිවාදී පක්ෂයක් වූ ලංකා සම සමාජ පක්ෂය (ලසසප) ජාතිකවාදී ශ්‍රී ලංකා නිදහස් පක්ෂය සමග සහාග ආන්ඩුවකට ඇතුලත් විය. ආන්ඩුවට ඇතුලත් වීම මගින් ලසසපය ගෙවන ලද මිල වූයේ සිංහල ස්වෝත්තමවාදය වෙනුවෙන් රටෙහි දෙමල සුලුතරය අතහැර දැමීම යි. දෙමල සුලුතරයට එරෙහි වෙනස්කම් සහ දශක තුනක් පුරා ශ්‍රී ලංකාව පීඩාවට පත්කර ඇති සිවිල් යුද්ධයට මග පෑදූ මෙම පාවාදීමේ විපාකවලින් එරට තවමත් පීඩා විඳී.

1968 දී ප්‍රන්ස ධනෝශ්වර පාලනය පවත්වාගෙන යාමට උපකාරී වීමේ දී ද පැබ්ලෝවාදියෝ තීරනාත්මක ක්‍රියාකලාපයක් ඉටු කල හ. මූලික සිද්ධිවල දී ඔවුන්ගේ භූමිකාව විමසන අයෙකුට අංශ දෙකක් සිත්හි කා වදි: එනම් ස්ටැලින්වාදය පිලිබඳ ඔවුන්ගේ ක්ෂමාලාපී ආස්ථානය සහ ශිෂ්‍ය වටාපිටාව මත ආධිපත්‍යය දැරූ “නව වමේ” මාක්ස්වාද-විරෝධී න්‍යායන්ට ඔවුන් විචේචන රහිතව අනුගත වීම යි.

ඇලේන් ක්‍රිවින් සහ ජේසිආර්

දෙවන ලෝක යුද්ධය අවසන් වනවිට හතරවන ජාත්‍යන්තරයට ප්‍රන්සය තුල සැලකිය යුතු බලපෑමක් තිබුනේ ය. යුද්ධ කාලය තුල බෙදී තිබුණු ප්‍රන්ස ට්‍රොට්ස්කිවාදී ව්‍යාපාරය ජාත්‍යන්තර කොමියුනිස්ට් පක්ෂය (පීසීඅයි) බිහිකිරීම සඳහා යලි එක්සත් විය. වසර දෙකකට පසුව 1,000කට ආසන්න සාමාජිකත්වයක් සහිතව සිටි පීසීඅයි පක්ෂය පාර්ලිමේන්තු මැතිවරණයට අපේක්ෂකයන් 11 දෙනෙක් ඉදිරිපත් කල අතර ඔවුහු සියයට 2ත් 5ත් අතර ඡන්ද ප්‍රමාණයක් ලබා ගත්හ. සංවිධානයේ ප්‍රචන්පත වූ ල වෙර්ටේ කඩවල්වල විකුනන ලද අතර එය පුලුල් ශ්‍රාවකත්වයක් භුක්ති වින්දා ය. එහි බලපෑම අනෙකුත් සංවිධානවලට ද පැතිරිනි. සාමාජිකයින් 20,000ක් සහිත

සමාජවාදී තරුණ සංවිධානයේ සමස්ත නායකත්වය ට්‍රොට්ස්කිවාදීන්ට සහයෝගය දුන්හ. 1947 දී ප්‍රකොපයට ආන්ඩුවෙන් ඉවත්වීමට බලකල සහ රට සොලවාලූ වර්ජන ව්‍යාපාරය තුල පීසීඅයි සාමාජිකයෝ ප්‍රමුඛ භූමිකාවක් ඉටු කලහ.

කෙසේ වෙතත් පසුකාලීන වසරවල දී එහි අභ්‍යන්තර අංශවලින් ම පීසීඅයි පක්ෂයේ විප්ලවවාදී දිශානතියට යලි යලිත් ප්‍රහාර එල්ල විය. 1947 දී තියුනු ලෙස දකුනට ගිය සමාජ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී එස්එආයිම් (ජාත්‍යන්තර ප්‍රන්ස කම්කරු ශාඛාව) සංවිධානය එහි තරුණ ව්‍යාපාරය විසුරුවා එහි ට්‍රොට්ස්කිවාදී නායකයාව නෙරපී ය. එවක පීසීඅයිහි ලේකම් වූ ඉවාන් ක්‍රෙයිපෝ විසින් නායකත්වය දුන් එහි දක්ෂිණාංශය ප්‍රතිචාර දැක්වූයේ කිසිදු විප්ලවවාදී ඉදිරි දර්ශනයක් ඉවත දමමිනි. වසරකට පසුව මෙම දක්ෂිණාංශය නෙරපන ලද්දේ එය ප්‍රන්ස දාර්ශනික ෂෝන් පෝල් සාත්‍රෙ නායකත්වය දුන් ප්‍රජාතාන්ත්‍රික විප්ලවවාදී සංගමය (ආර්ඩීආර්) නම් පුලුල් වාම ව්‍යාපාරය සමග එක්වීම සඳහා පීසීඅයි සංවිධානය විසුරුවා හල යුතු යයි තර්ක කිරීම හේතුවෙනි. ක්‍රෙයිපෝ ද ඇතුලුව නෙරපා හල පාර්ශවයේ බොහෝ නායක වර්ත පසුකාලීනව පීඑස්යූව තුල යලි ඉස්මතු වූහ.

එම 1948 වසරේ ම කොර්නේලිස් කැස්ටෝරියේඩ්ස් සහ ක්ලෝඩ් ලෙගෝට් විසින් නීත සමාජවාදය ද මිලේච්ඡත්වය ද නම් තවත් කන්ඩායමක් පීසීඅයි වෙතින් බිඳුනි. මෙම කන්ඩායම සිතල යුද්ධයේ ආරම්භයට ප්‍රතිචාර දැක්වූයේ ස්ටැලින්වාදී තන්ත්‍රය “නිලධාරීවාදී ධනෝශ්වර” පද්ධතියක් තුල නව පන්තියක් නියෝජනය කරති යි යනුවෙන් තර්ක කරමින් සෝවියට් සංගමය වනාහි පිරිහුණු කම්කරු රාජ්‍යයකි ය යන ට්‍රොට්ස්කිගේ විශ්ලේෂනය ප්‍රතික්ෂේප කරමිනි. මෙම ආස්ථානය මත පදනම්ව එම කන්ඩායම මාක්ස්වාදයට විරුද්ධ ආස්ථානයන් ගනනාවක් වර්ධනය කලහ. සමාජවාදය ද මිලේච්ඡත්වය ද කන්ඩායමේ ලියවිලි ශිෂ්‍ය ව්‍යාපාරය මත සැලකිය යුතු බලපෑමක් ඇති කිරීමට නියමිත වූයේ එහි එක් සාමාජිකයෙකු වූ ෂෝන් ග්‍රංශුවා ලියෝතාද් පසුකාලීනව පශ්චාත් නූතනවාදය සමග අනන්‍ය වූ දෘෂ්ටිවාදය වර්ධනය කිරීමේ දී මූලික භූමිකාවක් ඉටු කලේ ය.

එහෙත් ප්‍රන්සය තුල ට්‍රොට්ස්කිවාදී ව්‍යාපාරයට බලගතු ම ප්‍රහාරය එල්ල කරන ලද්දේ පැබ්ලෝවාදය විසිනි. මයිකල් පැබ්ලෝගේ දියකර හැරීම්වාදී පිලිවෙත් සහ පසුව පැබ්ලෝවාදී සුලුතරය විසින් බහුතරයක් නෙරපා හරිනු ලැබීම නිසා පීසීඅයි සංවිධානය දේශපාලනිකව මෙන් ම සංවිධානාත්මකව ද දුර්වල කරනු ලැබී ය. පියරේ ලොම්බෙයා විසින් නීත පීසීඅයි බහුතරය පිලිබඳව මෙම ලිපිමාලාවේ අවසන් කොටසේ විමසා බැලේ. පියරේ ග්‍රැන්ක් විසින් නීත පැබ්ලෝවාදී සුලුතරය හේදයෙන් පසුව සංකේන්ද්‍රනය වූයේ

ඇල්ජීරියානු යුද්ධයේ ජාතික විමුක්ති ව්‍යාපාරය වූ එෆ්එල්එන් වෙත ප්‍රායෝගික සහ සංවිධානාත්මක සහයෝගය ගොනුකර දීමට යි. 1960 ගනන්වල කම්හල් කුල එහි ආනුභාවය විශාල ලෙස සිදි ගොස් තිබුණි. එහෙත් ශිෂ්‍ය කව කුල සහයෝගයක් තිබුණු අතර 1968 දී එවැනි ස්ථර අතර වැදගත් භූමිකාවක් ඉටු කළේ ය. එහි නායක සාමාජික ඇලේන් ක්‍රිවින්, අරාජකවාදී ඩැනියෙල් කෝන්-බෙන්ඩිට් සහ මාඕවාදී ඇලේන් ගිස්මාට අමතරව ශිෂ්‍ය කැරලි කුල හොදින් දැක පුරුදු මුහුණක් විය.

1955 දී දාහතර හැවිරිදි ක්‍රිවින් ස්ටැලින්වාදී තරුණ ව්‍යාපාරයට බැඳුණු අතර 1957 මොස්කව් තරුණ ජම්බෝරියකට සහභාගි වූ නිල ලැයිස්තුවේ සාමාජිකයෙක් විය. ඔහුගේ ස්වයං-වර්තාපදානයට අනුව ඔහුට ඇල්ජීරියානු එෆ්එල්එන් ව්‍යාපාරයේ සාමාජිකයින් මුනගැසුනේ ද ඇල්ජීරියාව පිලිබඳ කොමියුනිස්ට් පක්ෂ ප්‍රතිපත්ති කෙරෙහි විවේචනාත්මක ආකල්පයක් වර්ධනය කරගත්තේ ද එහි දී ය. වසරකට පසුව ඔහු ඇල්ජීරියානු ප්‍රශ්නය පිලිබඳව පැබ්ලෝවාදීන් සමග සහයෝගී වීම ඇරඹී ය. පීසීඅයි සංවිධානයේ පසුබිම පිලිබඳව තමන් මුල දී නො දැන සිටි බව ක්‍රිවින් කියා සිටිය ද ඔහුගේ සහෝදරයන් දෙදෙනෙක් එම සංවිධානයේ නායකත්වයට අයත් වූ තතු කුල එය විය හැක්කක් නො වේ. ඒ කෙසේ වෙතත් අවසානයේ 1961 දී පීසීඅයි වෙත ඔහු බැඳුනේ ස්ටැලින්වාදී ශිෂ්‍ය සංවිධානය වූ යූර්සී (කොමියුනිස්ට් තරුණ සංගමය) කුල නිල වසයෙන් නොකඩවා ක්‍රියාකාරී වන අතර ම ය.

ක්‍රිවින් පීසීඅයිහි සහ එක්සත් ලේකම් මන්ඩලයේ නායකත්වය කුල ලහි ලහියේ ඉහලට නැගුණි. 1965, 24වන වියේ පටන් ක්‍රිවින්, පියරේ ෆ්‍රැන්ක් සහ මිචෙල් ලෙක්වින්ට් අමතරව පක්ෂයේ ද දේශපාලන කමිටුවේ ද ඉහල නායකත්වයට අයත් විය. එම වසරේ ම ඔහුව ලෙක්වින්ට් ආදේශකයක් ලෙස එක්සත් ලේකම් මන්ඩලයේ විධායක කමිටුවට නම් කරනු ලැබිණි.

1966 දී වාමාංශයේ පොදු ජනපති අපේක්ෂක ප්‍රංශුවා මිතරොංට සහාය දීම ප්‍රතික්ෂේප කිරීම නිසා පැරිස් (ල සෝබෝන්) විශ්ව විද්‍යාලයේ යූර්සීයේ ක්‍රිවින්ගේ කන්ඩායම ස්ටැලින්වාදී නායකත්වය විසින් තෙරපනු ලැබිණි. අනෙකුත් කැරලිකාරී යූර්සී කන්ඩායම් සමග සම්පූර්නයෙන් ම පාහේ සිසුන්ගෙන් තොරව සහ පීසීඅයි මෙන් ම ට්‍රොට්ස්කිවාදයට කැපවීම ප්‍රකාශ නො කොට ජේසීආර් (විප්ලවවාදී කොමියුනිස්ට් තරුණයෝ) ගොඩනැගීම කරා ඔහු ඉදිරියට ගියේ ය. 1969 අප්‍රේල් මාසයේ ජේසීආර් සහ පීසීඅයි සංවිධාන කොමියුනිස්ට් ලීගය (1974 පටන් විප්ලවවාදී කොමියුනිස්ට් ලීගය-එල්සීආර්) බිහිකිරීමට එක්සත් වූයේ වසරකට පෙර ප්‍රන්සු අභ්‍යන්තර කටයුතු ඇමතිවරයා සංවිධාන දෙක ම තනනම් කිරීමෙන් පසුව ය.

සංක්ෂිප්තව ගතහොත් ක්‍රිවින් 1968 දී ජේසීආර් සංවිධානය හිතුවක්කාරී උද්ඝෝගය සහ අඩු දේශපාලනික අත්දැකීම් මගින් සංලක්ෂිත තරුණ සහ බොහෝ සේ බොලඳ සංවිධානයක් ලෙස දැක්වීමේ මං සොයා තිබුණි: "ඒ අවස්ථාවේ දී අපි සාමාන්‍ය වයස වැඩිහිටි භාවයේ නෛතික වයස වන අවුරුදු 21ට යන්තම් සමාන සාමාජිකයින් කිහිප සියයක් සහිත සංවිධානයක් වූයෙමු. වඩාත් ම වැදගත් කර්තව්‍යය වන එක් රැස්වීමක සහ විරෝධතාවක සිට අනෙකට යාම මගින් ධාවනය කරන ලද අප ට සිහිමට එතරම් කාලයක් නො තිබූ බව කීමට අවශ්‍ය නැත. අපගේ මධ්‍යස්ථ බලවේගයන්ගේ දැක්මට අනුව විශ්ව විද්‍යාල, වර්ජන සහ වීදි අපට ගෙදර මෙන් දැනුණි. ආන්ඩුව පිලිබඳ ප්‍රශ්නය විසඳීම සිදුවූයේ අපට කිසිදු බලපෑමක් නො තිබූ වෙනත් තලයක ය."(2)

ඇත්ත වසයෙන් ම එවැනි කියාපෑම් සරලව ම පදනම් රහිත ය. 1968 දී 27 හැවිරිදිව සිටි ඇලේන් ක්‍රිවින් සාපේක්ෂව තරුණ වුවත් ඒ වනවිටත් සැලකිය යුතු දේශපාලන අත්දැකීම් සහිතව සිටියේ ය. ස්ටැලින්වාදී සංවිධාන පිලිබඳ අභ්‍යන්තර දැනුමක් සහිත වූ ඔහු එක්සත් ලේකම් මන්ඩලයේ සාමාජිකයෙකු ලෙස ට්‍රොට්ස්කිවාදී ව්‍යාපාරය ඇතුලත ජාත්‍යන්තර අරගල ගැන මුලුමනින් ම දැනුවත් ය. මේ මොහොත වනවිට ඔහු විශ්ව විද්‍යාලයෙන් පිටව ගොස් තිබුණ ද ජේසීආර් සංවිධානයේ ක්‍රියාවන්වලට නායකත්වය දීමට පෙරලා පැමිණ තිබුණි.

1968 මැයි-ජූනි සමයේ ජේසීආර්හි දේශපාලනික ක්‍රියාකාරීත්වය නො මේරූ අත්දැකීම් රහිත භාවයට සිදුවිය නො හැකි අතර ඒ වෙනුවට එහි ක්‍රියාකාරීත්වය ධාවනය කරන ලද්දේ සාධාර්මික ට්‍රොට්ස්කිවාදයට එරෙහි අරගලයේ දී පැබ්ලෝවාදය වර්ධනය කල දේශපාලනික මාවත් විසිනි. හතරවන ජාත්‍යන්තරයෙන් බිදී වසර 15කට පසුව එක්සත් ලේකම් මන්ඩලය එහි දේශපාලනික පමනක් නොව සමාජ දිශානතියෙන් ද වෙනස් වී තිබුණි. එය තව දුරටත් නිර්ධනීන්ගේ ධාරාවක් නොව සුලු ධනෝශ්වර ව්‍යාපාරයක් විය. දශක එකහමාරක් පුරා ස්ටැලින්වාදී සහ ප්‍රතිසංසකරනවාදී අවයවවල ව්‍යන්තියවාදීන්ගේ පිලිසරන සොයා ගිය පැබ්ලෝවාදියෝ ජාතික ව්‍යාපාර සමග පෙමින් වෙලී සිටිය හ.

එවැනි ව්‍යාපාරවල සමාජ දිශානතිය පැබ්ලෝවාදීන්ට ම ත් දෙවන ගනයට පත්ව තිබුණි. කායික විද්‍යාවේ රාජධානියේ සිට දේශපාලනයට පාරිභාෂික පද මාරු කිරීමට අවසර තිබෙන තාක් දුරට මාක්ස්වාදයේ න්‍යායික සංශෝධනයක් ලෙස ඇරඹුණු දෙය ඔවුන්ගේ දේශපාලන දේහ ලක්ෂණවල ද ඵෙන්නිය කොටසක් බවට පත්ව තිබුණි.

1848 යූරෝපීය විප්ලව රැල්ලේ පරාජයෙන් පාඩම් උකහා ගැනීමේ දී මාක්ස් සුලු ධනෝශ්වරයේ ඉදිරි

දර්ශනය කම්කරු පන්තියේ ඉදිරි දර්ශනයෙන් පහත පරිදි වෙන්කොට දැක්විය: “සමස්ත සමාජය ම විප්ලවවාදී නිර්ධනීන්ගේ අවශ්‍යතාවලට අනුව පරිවර්තනය කිරීමේ උවමනාවෙන් වෙනස් ව ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සුලු ධනෝත්චරය පවතින සමාජයේ කොන්දේසි ඔවුන්ට දරාගත හැකි සහ සුවපහසු වන ආකාරයට වෙනස් කිරීමට අපේක්ෂා කරයි.”(3) මෙම වර්තනය 1968 පැබ්ලෝවාදීන්ට ඒ සමානව අදාල ය. පූර්වයෙන් මාක්ස් සහ එංගල්ස් සම්මුති විරහිතව සටන්වැද තිබුණු සංවිධාන, එනම් අරාජකවාදී සහ අනෙකුත් සුලු ධනෝත්චර සංවිධාන කෙරෙහි ඔවුන් දැක්වූ අවිචේතනාත්මක ආකල්පයෙන් මෙය පැහැදිලි වේ. එමෙන් ම ඔවුන් ඒ සමයේ මෙන් ම වර්තමානයේ ද වර්ගය, ලිංගිකත්වය සහ ලිංගික දිශානතිය වැනි ප්‍රයුක්තීන් කෙරෙහි දක්වන අර්ථභාරීත්වයෙන් සහ ලෙහිත් එරෙහිව සටන් වැදුණු රුසියානු ජනතාවාදීන් මෙන් කම්කරු පන්තිය ගර්භාවෙන් සලකා තමන් ම ග්‍රාමීය සුලු ධනෝත්චරයට දිශාගත වන ජාතිකවාදී ව්‍යාපාරවල නායකයන් කෙරෙහි දක්වන උද්‍යෝගයෙන් ඒ බව සනාථ වේ.

‘ට්‍රොට්ස්කිවාදී විමට වඩා ගෙවාරාවාදී ය’

සියල්ලට ම වඩා ක්‍රිවින්ගේ ජේසීආර් සංවිධානය සංලක්ෂිත වූයේ 1963 සිදු වූ යලි එකමුතු වීමේ හදවතේ පැවති ප්‍රයුක්තිය වූ කියුබානු නායකත්වයට දැක්වූ මුලුමනින් ම අවිචේතනාත්මක සහයෝගයෙනි. එල්සීආර්හි ඉතිහාස කර්තෘ ෂෝන්-පෝල් සැලේස් “68 මැයි මාසයට පෙර බොහෝ අංශවලින් ට්‍රොට්ස්කිවාදී විමට වඩා ගෙවාරාවාදී සංවිධානයක අනන්‍යතාව” ගැන සඳහන් කරයි. (4)

1967 ඔක්තෝබර් 19 වන දින, එනම් බොලීවියාවේ දී වේ ගෙවාරා ඝාතනය කිරීමෙන් දින 10කට පසුව, ජේසීආර් සංවිධානය පැරිස් මියුටුලේතේහි දී ඔහු වෙන්වෙන් අනුස්මරණ රැස්වීමක් සංවිධානය කළේ ය. ජේසීආර් රැස්වීමවල හාත්පස ගෙවාරාගේ උඩුකය රූපය තිබුණි. 2006 දී පලකල තම ස්වයං-වර්තාපදානයේ ඇලේන් ක්‍රිවින් මෙසේ ලියයි: “නිසැකයෙන් ම තුන්වන ලෝකයේ රටවල විමුක්ති අරගලයන් සම්බන්ධයෙන් අපගේ වඩාත් ම වැදගත් යොමුව වූයේ අපව ‘ට්‍රොට්ස්කියානු-ගෙවාරාවාදීන්’ ලෙස හැඳින්වීමට හේතු වූ කියුබානු විප්ලවය යි...විශේෂයෙන් ම අපගේ දැස්තුල විප්ලවවාදී සටන්කාමීත්වයේ පරමාදර්ශය මූර්තිමත් කළේ වේ ගෙවාරා ය.”(5)

වේ ගෙවාරා උත්කර්ෂනය කිරීම සමගින් එල්සීආර් සංවිධානය කම්කරු පන්තිය තුළ නායකත්වයක් ගොඩනැගීම සමග බැඳුණු දැවෙන ගැටලු මගහැරියේ ය. සිද්ධිවලින් ගහන ආර්ථික විනාශය-කියුබානු විප්ලවවාදියාගේ ජීවිතය තුළ සොයා ගතහැකි එකම

පොදු සාධකය වන්නේ කම්කරු පන්තියේ දේශපාලන ස්වාධීනත්වය කෙරෙහි නො සැලෙන විරෝධය යි. ඒ වෙනුවට ඔහු නියෝජනය කළේ කම්කරු පන්තියෙන් ස්වාධීනව ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවල ක්‍රියාකාරී කුඩා සන්නද්ධ ගරිල්ලා සුලුතරයකට සමාජවාදී විප්ලවයට නායකත්වය දිය හැකි බවයි. මෙයට න්‍යායයක් හෝ දේශපාලන ඉදිරි දර්ශනයක් අවශ්‍ය නො විය. කුඩා කන්ඩායමේ ක්‍රියාකාරීත්වය සහ අධිෂ්ටානය තීරනාත්මක විය. කම්කරු පන්තියට සහ පීඩිත ජනතාවන්ට දේශපාලන විඤ්ඤානයට ලඟාවීමට සහ ඔවුන්ගේ ම විමුක්ති අරගලයට නායකත්වය දීමට ඇති හැකියාව ප්‍රතික්ෂේප කෙරුණි.

1968 ජනවාරි මාසයේ ජේසීආර්හි ඇවන්ට්ගාඩ් ජෙයුනිස් පුවත්පත ගෙවාරාගේ සංකල්ප මෙසේ පතුරුවා හළේ ය: “වත්මනෙහි පවත්නා තතු නො තකා කෙටි හෝ දිගු කාලයකට පසුව පවත්නා තත්ත්වයට එරෙහිව මුහුණට මුහුණලා අරගලයක් කිරීමට සමස්ත මහජනයා ඇදගත හැකි වනතෙක් තමන්ට ම වර්ධනය වීමට ගරිල්ලාවරුන්ට ආයාචනා කරනු ලැබේ.”

කෙසේ වෙතත් ගෙවාරා ලතින් ඇමරිකාවේ ක්‍රියාවේ යෙදවූ ගරිල්ලා මූලෝපාය එලෙස ම පහසුවෙන් ප්‍රත්සයට මාරු කල නො හැකි විය. ඒ වෙනුවට මැන්ඩල්, ෆ්‍රැන්ක් සහ ක්‍රිවින් පෙරටු බලඇතියේ භූමිකාව පැවරුවේ ශිෂ්‍යයන්ට ය. ඔවුහු සිසුන්ගේ සාංසිද්ධික ක්‍රියාකාරකම් සහ පොලිසිය සමග කල විදි සටන් උත්කර්ෂයට නැංවූහ. ගෙවාරාගේ සංකල්ප ගැඹුරු දේශපාලන දිශාවනතියේ වියදමින් අන්ධ ක්‍රියාකාරීත්වය සාධාරණීකරනය කිරීමට සේවය කළේ ය. එසේ කිරීම මගින් පැබ්ලෝවාදීහු ශිෂ්‍යයන් අතර නායක ක්‍රියාකලාපයක් ඉටුකල නව වාමාංශයේ ප්‍රති-මාක්ස්වාදී න්‍යායයන්ට අනුගත වූයේ අව්‍යාජ මාක්ස්වාදී දිශාවනතියකට මග අහුරමිනි.

“ට්‍රොට්ස්කිවාදී” ඇලේන් ක්‍රිවින්, අරාජකවාදී ඩැනියෙල් කෝන්-බෙන්ඩිට්, මාඕවාදී ඇලේන් ගිස්මාර් සහ 1968 සිද්ධිවල දී ප්‍රමුඛ වූ අනෙකුත් ශිෂ්‍ය නායකයන් අතර හඳුනා ගතහැකි දේශපාලනික වෙනස්කම් නො තිබින. ලතින් චතුරස්‍රයේ ඇති වූ විදිසටත්වල ඔවුහු ඒ පස හෝ මේ පස පෙනී සිටිය හ. ෂෝන් පෝල් සැලේ මෙසේ ලියයි: “මැයි 6෫ සිට 11෫෦ දක්වා සතියේ ජේසී ආර් සංවිධානය, කෝන්-බෙන්ඩිට් සහ අරාජකවාදීන් සමග බාධක රාත්‍රීය ඇතුලු සියලු විරෝධතාවලට සහභාගි වූයේ ඒවායේ පෙරමුනේ සිටිමිනි.” (6) මැයි 9 දා ජේසීආර් සංවිධානය දීර්ඝ කාලයකට පෙර සංවිධානය කරන ලද රැස්වීමක් පැවැත්වූයේ ඒ වනවිට දරුණුතම විදි සටන් පැවති ලතින් චතුරස්‍රයේ මියුචෝලිතේ හි ය. 3,000කට වැඩි පිරිසක් සහභාගි වූ මෙම රැස්වීමේ එක් ප්‍රදාන කථිකයෙක් වූයේ ඩැනියෙල් කෝන්-බෙන්ඩිට් ය.

එම කාලසීමාවේ ම එක්සත් ලේකම් මන්ඩලය ලතින් ඇමරිකාව තුළ වේ ගෙවාරාගේ ගරිල්ලා ඉදිරි දර්ශනයට කොන්දේසි විරහිතව සහාය දුන්නේ ය. 1969 මැයි මාසයේ එක්සත් ලේකම් මන්ඩලයේ 9වන ලෝක සම්මේලනයේ දී එය එහි දකුණු ඇමරිකානු ශාඛාවන්ට වේ ගෙවාරාගේ ආදර්ශය අනුගමනය කිරීමටත් ඔහුගේ ආධාරකරුවන් සමග එක්සත් වන ලෙසත් උපදෙස් දුන්නේ ය. මෙහි අර්ථය වූයේ ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවල සිට නගර කරා අරගලය ගෙනඒම ඉලක්ක කරගත් සන්නද්ධ ගරිල්ලා අරගලයේ නාමයෙන් නාගරිකව පදනම් වූ කම්කරු පන්තියට පසුපස හැරවීම යි. මෙම මූලෝපායට සම්මේලනයේ දී සහාය දැක්වූ බහුතරයට අර්නස්ට් මැන්ඩල් සහ ප්‍රන්ස නියෝජිතයින් වූ පියරේ ග්‍රැන්ක් සහ ඇලේන් ක්‍රිවින් ඇතුළත් වූහ. ගරිල්ලා වර්ගයේ අරගල පිළිබඳ ඉදිරි දර්ශනයේ ව්‍යසනකාරී විපාක වඩ වඩා පැහැදිලි වෙමින් තිබූ තතු තුළ එය එක්සත් ලේකම් මන්ඩලය තුළ අර්බුදයකට මූලාශ්‍රය වුවත් ඔවුහු දස වසරකට නො අඩු කාලයක් එයට අවලව ඇලී ගැලී සිටිය හ. ගරිල්ලා වරුන්ගේ ක්‍රියාකාරකම් - පැහැරගෙන යාම්, නිවාස අඩස්සියට ගැනීම් සහ හමුදාව සමග ප්‍රවන්ඩ ගැටුම්- කම්කරු පන්තිය දේශපාලනිකව මංමුලා කිරීමට පමනක් සේවය කරද්දී එම මාචන අනුගමනය කල සහ ගරිල්ලා අරගලය තෝරාගත් දහස් ගනන් තරුණ ජනයා මුහුණ ලෙස තම ජීවිත කැප කලහ.

ශිෂ්‍යයෝ විප්ලවවාදී පෙරටු බලඇණිය’ ලෙස

1968 ජුනි මාසයේ ජේසිආර් සංවිධානය තහනම් කිරීමට සුලු කලකට පෙර මැයි සිද්ධි අරඹයා පියරේ ග්‍රැන්ක් විසින් ලියන ලද දීර්ඝ ලිපියකට අනුව සිසුන්ගේ භූමිකාව පිළිබඳව පැබ්ලෝවාදීන්ගේ අත්‍යන්ත අවිචේතනාත්මක ආස්ථානය සනාථ වේ.

“මැයි මස පෙරටු බලඇණිය සාමන්‍යයෙන් තරුණයෝ වූහ”යි ලියන ග්‍රැන්ක් එයට මෙසේ එකතු කරයි: “දේශපාලනිකව විෂම ජාතීය වූ ද සුලුතරයන් සංවිධානගතව සිටියා වූ පෙරටු බලඇණියට සමස්තයක් වසයෙන් ඉහල දේශපාලන මට්ටමක් තිබිණි. ව්‍යපාරයේ අරමුණ ධනවාදය පෙරලා දමා සමාජවාදය ගොඩනගන සමාජයක් ස්ථාපනය කිරීම බව එය හඳුනා ගත්තේ ය. ‘සමාජවාදය කරා සාමකාමී සහ පාර්ලිමේන්තු මාවත’ සහ ‘සාමකාමී සහජීවනය’ යන පිලිවෙත් සමාජවාදය පාවාදීමක් බව ද එය හඳුනා ගති. සියලු ආකාර සුලු ධනෝඤ්චර ජාතිකවාදයන් ප්‍රතික්ෂේප කල එය කැපී පෙනෙන ලෙස ජාත්‍යන්තරවාදය ප්‍රකාශනය කලේ ය. ශක්තිමත් නිලධර විරෝධී විඤ්ඤානයක් සහිතව සිටි එය තම කාන්ඩයන් අතර ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය සහතික කිරීමට නිර්දය ලෙස කැපවිය.” (7)

සෝබෝන් සරසවිය “‘ද්වන්ද්ව බලයේ’ වඩාත් ම සංවර්ධිත රූපාකාරය” සහ “ප්‍රන්ස සමාජවාදී

සමූහාන්ඩුවේ ප්‍රථම භූමිය” යයි කීමට තරම් දුරගිය ග්‍රැන්ක් මෙසේ ද ලිවීය: “නව ධනවාදී පරිභෝජක සමාජයට එහිව ශිෂ්‍යයන්ව උද්ඝෝගිමත් කරන දෘෂ්ටිවාදය, ඔවුන් අරගලයේ දී භාවිතා කරන උපක්‍රම, ඔවුන් (ඔවුන්ගෙන් බහුතරය රාජ්‍යයේ සුදුකරපටි සේවකයන් හෝ ධනපතියන් බවට පත්කරනු ඇති) සමාජය තුළ දැනට දරන හා අනාගතයේ දැරීමට නියමිත යන මේවා මෙම අරගලයට සමාජවාදී, විප්ලවීය සහ ජාත්‍යන්තරවාදී ස්වභාවයක් අත් කර දුනි.” ශිෂ්‍ය අරගලය “විප්ලවීය මාක්ස්වාදී අර්ථයකින් ගත්කල ඉතා ඉහල දේශපාලනික මට්ටමක්” ප්‍රදර්ශනය කලේ ය. (8)

යථාර්ථයේ දී මාක්ස්වාදී අර්ථයකින් සිසුන් අතර විප්ලවවාදී විඤ්ඤානයක ඡායා මාත්‍රයක් නො තිබුණි. ශිෂ්‍යයන් අතර පැවතුනු දේශපාලනික සංකල්පවල මූලයන් ඊනියා “නව වාමාංශයේ” න්‍යායික අවි ගබඩාවේ වූ අතර ඒවා වසර ගනනාවක් පුරා මාක්ස්වාදයට එරෙහිව වර්ධනය කරනු ලැබ තිබිණි.

ප්‍රන්සයේ ‘68 සිද්ධීන් ගැන ඉතිහාසඥ ඉන්ග්‍රිඩ් ගිල්වර්-හෝල්ට් මෙසේ ලියයි: “ක්‍රියාවලිය ඉදිරියට ධාවනය කල ශිෂ්‍ය කන්ඩායම් නිශ්චිතව ම එක්කෝ නව වමේ බුද්ධිමය උපදේශකයන් මත ද නැතහොත් ඔවුන්ගේ තේමාවන් සහ විවේචනයන් -විශේෂයෙන් ම ‘සමාජවාදය ද මිලේච්ඡනය ද’ සහ ‘තර්ක’ යන ඒවා වටාසිටි ‘තත්වවාදී ජාත්‍යන්තරයේ’ ලියවිලි මත රඳ සිටියහ. ඔවුන්ගේ (සෘජු සහ ප්‍රකෝපකාරී) ක්‍රියාකාරී මූලෝපාය සහ ඔවුන්ගේ ම (ආධානග්‍රාහ විරෝධී, නිලධර විරෝධී, සංවිධාන විරෝධී, ආඥාදායක විරෝධී) ස්වයං-සංකල්පනය යන දෙකම නව වාමාංශයේ අක්ෂ පද්ධතියට මොනවට ගැලපුණි.” (9)

නව වාමාංශය කම්කරු පන්තිය දුටුවේ විප්ලවවාදී පන්තියක් ලෙස නොව පරිභෝජනය සහ මාධ්‍ය මගින් ධනෝඤ්චර සමාජයට මුලුමනින් ම අන්තර් ග්‍රහනය වූ පසුගාමී ජනතාවක් ලෙස ය. නව වාමාංශය සිය සමාජ විශ්ලේෂනයේ දී පරත්වාරෝපනය යන්න අතිශයින් ම මනෝවිද්‍යාත්මක හෝ සාංදෘෂ්ටිකවාදී අර්ථයකින් අර්ථ ගන්වමින් ධනෝඤ්චර සුරාකෑම වෙනුවට පරත්වාරෝපනයේ භූමිකාව අවධාරනය කලේ ය. “විප්ලවය”ට නායකත්වය දෙන්නේ කම්කරු පන්තිය නොව බුද්ධි ස්ථරය සහ සමාජයේ අද්දර සිටි කන්ඩායම් ය. නව වාමාංශයට අනුව ගාමක බලය වන්නේ ධනෝඤ්චර සමාජයේ පරස්පර විරෝධයන් නොව පුනරුදයට පත් තීරුවක “විවේචනාත්මක වින්තනය” සහ ක්‍රියාකාරකම් ය. නව දුරටත් විප්ලවයේ එල්ලය වන්නේ බලයේ සහ හිමිකාරීත්වයේ සම්බන්ධතා පරිවර්තනය කිරීම නොව ලිංගික සබඳතාවලට විකල්පව සමාජ හා සංස්කෘතික වෙනස්කම් ය. නව වමේ නියෝජිතයන්ට අනුව එවැනි සංස්කෘතික වෙනස්කම් සමාජ විප්ලවයකට පූර්වාවශ්‍යතා වේ.

ප්‍රන්සයේ සහ ජර්මනියේ ප්‍රකට ශිෂ්‍ය නායකයන්ගෙන් දෙදෙනෙකු වූ ඩැනියෙල් කෝන්-බෙන්ඩ්ට් සහ රූඩ් ඩව්කේ යන දෙදෙනා ම, ප්‍රකෝපකාරී ක්‍රියා ආධාරයෙන් විඤ්ඤානයේ වෙනස්කම් ඇතිකිරීම දේශනා කල “තත්වවාදී ජාත්‍යන්තරයේ” බලපෑමට නතු ව සිටිය හ. ප්‍රථමයෙන් ඩාඩා සහ අධිතාත්විකවාදයේ සම්ප්‍රදායන් තුල මූලයන් සහිත කලාකරුවන් කන්ඩායමක් ලෙස සංවිධානය වූ තත්වවාදීහු ප්‍රායෝගික ක්‍රියාකාරීත්වයේ වැදගත් කම අවධාරනය කලහ. තත්වවාදීන් පිලිබඳ මෑතකාලීන ලිපියක් දක්වන පරිදි: “සකල ව්‍යාප්ත විඩාබර බවින් ඇතිවන දීර්ඝ නිද්‍රාවේ සර්වබලධාරී ග්‍රහනයේ සිටින්නවුන් ඔසවා ඔවුන්ගේ විඤ්ඤානය විප්ලවීකරනය කලහැක්කේ ක්‍රියාකාරවාදී කඩාකප්පල්කාරීත්වය, රැඩිකලීකරනය, වැරදි භාවිතය, යලි ඇගයීම සහ දෛනික සංයුක්තභාවයේ කෙලිලොල් ප්‍රතිනිෂ්පාදනය යන ඒවාට ය.” (10)

එවැනි ආස්ථාන වනාහි මාක්ස්වාදයෙන් දුරස්ථ ආලෝක වර්ෂයන් ය. ඔවුහු මගහැරිය නො හැකි පන්ති ගැටීම්වලින් සංලක්ෂිත සමාජයක් තුල තම ස්ථානය පදනම් වී ඇති කම්කරු පන්තියේ විප්ලවකාරී භූමිකාව ප්‍රතික්ෂේප කරති. විප්ලවයේ ගාමක බලය වන්නේ වෛෂයික පදනම් සහිත පන්ති අරගලය යි. එහි විපාකයක් ලෙස මාක්ස්වාදී විප්ලවවාදීන්ගේ කර්තව්‍යය වන්නේ ප්‍රකෝපකාරී ක්‍රියා මගින් කම්කරු පන්තිය විද්‍යුතනය කිරීම නොව ඒ වෙනුවට එහි දේශපාලනික විඤ්ඤානය ඔසවා එයට එහි ම ඉරනමේ වගකීම භාර ගතහැකි වන ආකාරයට විප්ලවවාදී නායකත්වය සම්පාදනය කිරීම යි.

පැබ්ලෝවාදීහු හුදෙක් අරාජකවාදීන්, මාම්වාදීන් සහ අනෙකුත් සුලු ධනෝභවර කන්ඩායම් ලතින් වතුරසුයේ විරෝධතා මගින් “විප්ලවීය මාක්ස්වාදී අර්ථයකින් ඉතා ඉහල දේශපාලනික මට්ටමක්” ප්‍රදර්ශනය කලා යයි (පියරේ ග්‍රැන්ක්) කියා පැවැ නො වේ: ඔවුහු ම ත් එවැනි දේශපාලන අදහස් ඉදිරියට දැමූ අතර ඉහත කී අයගේ අතිවික්‍රම ක්‍රියාවන්වලට උද්යෝගයෙන් සහභාගි වූහ.

අරාජකවාදීන් ලතින් වතුරසුයේ අවුලුවාලූ විදි සටන් කම්කරුවන් සහ ශිෂ්‍යයන් දේශපාලනිකව අධ්‍යාපන ගතකිරීමට කිසිවක් නො කල අතර ප්‍රන්ස රාජ්‍යයට කවර කලෙකවත් ගැඹුරු තර්ජනයක් එල්ල නො කලා හ. 1968 දී රාජ්‍යය සතුට නවීන පොලිස් යන්ත්‍රනයක්

සහ විජිත යුද්ධ දෙකකින් පදම්වුනු සහ නේටෝවේ ආධාරය මත රඳපැවැත්මේ හැකියාව තිබුනු හමුදාවක් තිබිනි.

19වන ශතවර්ෂයේ භාවිතා කරන ලද විප්ලවීය උපක්‍රම, එනම් අගනුවර විදිවල බාධක ඉදිකිරීම, මගින් එම රාජ්‍යය සොලවාලිය නො හැකි වනු ඇත. ලතින් වතුරසුයේ විදි සටන්වලට ලාක්ෂනික වූ සුවිසල් ප්‍රවන්ඩතාවන්ට ප්‍රධාන කොට වගකිව යුත්තේ ආරක්ෂක හමුදා බව සත්‍ය වුවත් ශිෂ්‍යයන් ඉතා කැමැත්තෙන් විදි බාධකවලට පොලිසිය සමග බලල්-මී සෙල්ලමේ යෙදුනු ලදරු විප්ලවීය අලංකාරවාදයට නිසැක සාක්ෂි තිබේ.

මතු සම්බන්ධයි

සටහන්:

1. මිවෙල් සැන්කාරිනි-ෆෝනෙල්, '68: අන් හිස්ටොයිර් කලෙක්ටිවිහි “1962-1968: ල වැම්ප් ඩි පොසිබල්”, පැරිස්: 2008
2. ඩැනියෙල් බෙන්සේඩ්, ඇලේන් ක්‍රිවින්, මේ සි/ 1968-1988 : රිබෙල්ස් එටි රිපෙන්ටිස් , මොන්ට්‍රියෙල්: 1988, 39 පිටුව
3. කාල් මාක්ස් සහ ෆ්‍රෙඩ්රික් එංගල්ස්, “ස්පීච් ටු ද සෙන්ට්‍රල් ඔතෝරිටි ඔෆ් ද කොමියුනිස්ට් ලීග්” (‘කොමියුනිස්ට් ලීගයේ මධ්‍යම අධිකාරයට කල කථාව)
4. ෂෝන්-පෝල් සැලේස්, ල ලීග් කොමියුනිස්තේ රෙවලූෂනරේ, (විප්ලවවාදී කොමියුනිස්ට් ලීගය) රෙනේ: 2005, 49 පිටුව
5. ඇලේන් ක්‍රිවින්, සා ටේ පැසේරා ඇවක් ලේජ්, ෆ්ලැමේරියන්: 2006, 93-94 පිටු
6. ෂෝන්-පෝල් සැලේස්, ඉහත කී කෘතිය, 52 පිටුව
7. පියරේ ග්‍රැන්ක්, “මැයි 68: ප්‍රිමියරේ ෆේස් ඩි ලා රෙවලූෂන් සොෂලිස්ගේ ග්‍රංශුවා”
8. පියරේ ග්‍රැන්ක්, ඉහත කී කෘතිය
9. ඉන්ග්‍රිඩ් ගිල්ෂර්-හෝට්ලේ, 1968: වොම් එරෙයිග්නෙස් සම් මිතෝස්හි මේ 68 ඉන් ග්‍රැන්ක්‍රිව්, ග්‍රැන්ක්ෆර්ට් ආම් මේන්: 2008, 25 පිටුව
10. ආච්ඡලස් 183, සේයිස්ක්‍රිෆ්ට් ෆර් ආකිටේක්ටර් අන්ඩ් ස්ටාඩිටේබ්ලෝ, 2007 මැයි